

Projekt LIFE Podnebna pot 2050 podpira odločitve za doseganje ciljev Pariškega sporazuma.

Sporočilo za medije

Na Institutu »Jožef Stefan« pomagajo občinam pri podnebnih ukrepih

V Centru za energetska učinkovitost Instituta »Jožef Stefan« so teden Zemlje posvetili podpori občinam pri prehodu v podnebno nevtralno družbo.

Gašper Stegnar, Center za energetska učinkovitost na Institutu »Jožef Stefan«: »V projektu LIFE Podnebna pot 2050 smo osvežili podatke v aplikaciji [Lokalni semafor podnebnih aktivnosti](#), s katerimi si lahko občine pomagajo pri pregledu stanja izvajanja ukrepov in načrtovanju. Občine se lahko primerjajo glede uspešnosti izvajanja ukrepov: energetske prenove stavb, izkoriščanja obnovljivih virov energije, ravnanja z odpadki, trajnostnega prometa, daljinskega ogrevanja. **Z novim orodjem Preglednik**, ki ga bomo objavili v teh dneh, pa bomo občinam pomagali pri zmanjševanju emisij na področju osebnih vozil in stavb.«

Slovenija si je v okviru Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta (NEPN) zadala, da bo do leta 2030 emisije toplogrednih plinov (TGP) zmanjšala vsaj za 20 % glede na leto 2005, v stavbah celo za 70 %, do sredine stoletja pa bo izpeljala ambiciozen prehod v podnebno nevtralno družbo. Da bi to lahko dosegli, je **ključno tudi ustrezno načrtovanje podnebnih aktivnosti na lokalni ravni**, ki pa mora biti usklajeno s tistim na nacionalni ravni.

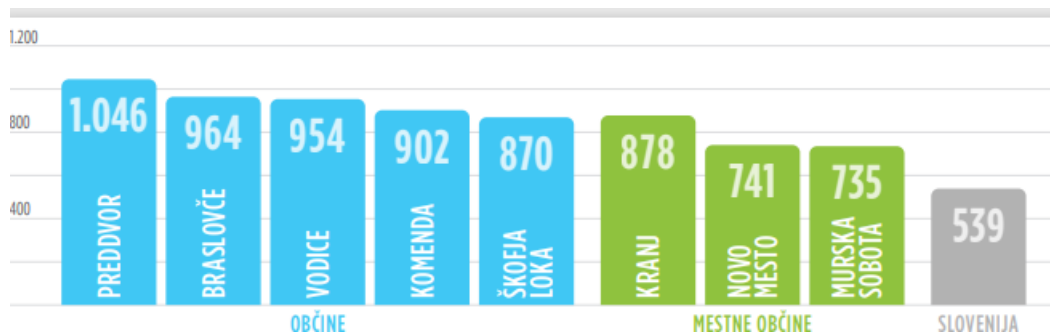
Stane Merše, vodja Centra za energetska učinkovitost na Institutu »Jožef Stefan«: »Kakovostno načrtovanje in izvajanje ukrepov v občinah je temelj za uspešno doseganje podnebne nevtralnosti Slovenije, hkrati pa to pomembno prispeva k ekonomskemu razvoju občin in bolj zdravemu okolju za občane. Potrebni podatki, ustrezna orodja in usposobljeni in ozaveščeni sodelavci ter občani, pa so ključ do skupnega uspeha v tem zahtevnem razvojnem procesu.«

Semafor, s katerim občine spremljajo napredek pri izvajanju podnebnih ukrepov

V projektu LIFE Podnebna pot 2050 Institut »Jožef Stefan« že četrto leto pripravlja vrsto analiz, ki so v pomoč pri modrih odločitvah o podnebni poti Slovenije. Pri prehodu v podnebno nevtralno družbo imajo lokalne skupnosti eno najpomembnejših vlog. Temu je namenjena posebna aplikacija *Lokalni semafor podnebnih aktivnosti*. S skoraj 54.000 podatki z osmih področij si prav vsaka občina lahko pomaga pri odločitvah, kako usmerjati razvoj, da bi dosegli podnebno nevtralnost. Občine svoje načrte opredelijo v lokalnih energetskih konceptih, v trajnostnih podnebno energetskih načrtih in celostnih prometnih strategijah.

V skupnih emisijah TGP so leta 2018 emisije iz prometa predstavljale kar 33 %, iz široke rabe, to je gospodinjstev in storitvenega sektorja, pa še nadaljnjih 7 %, kar samo še dodatno potrjuje pomen, ki ga ima kakovostno in usklajeno načrtovanje za zmanjšanje emisij TGP. To pa zahteva odgovore na vprašanja razvoja daljinskega ogrevanja na obnovljive vire, zmanjšanja rabe energije v občinskih stavbah, kako spodbuditi ekološko kmetovanje, energetske prenove stavb, kako organizirati promet, da bo bolj trajosten, ravnanje z odpadki in še bi lahko naštevali. Del teh odgovorov občinam lahko pomagajo poiskati tudi orodja za spremljanje napredka in načrtovanje, ki so jih pripravili na Inštitutu »Jožef Stefan«.

Podnebni semafor izkazuje, da narašča zanimanje za naložbe v energetske učinkovitost v stanovanjskih stavbah. V okviru spodbud [Eko sklada](#) je **leta 2011 na ravni države izplačanih v povprečju 7 evrov spodbud na prebivalca, leta 2019 je bil ta znesek že 20 evrov.**

Občine z največ naložbami, spodbujenimi z nepovratnimi sredstvi Eko sklada, v obdobju 2011–2019, v evrih na prebivalca.

Podnebni semafor kaže tudi, da občine aktivno prenavljajo svoje stavbe z evropskimi sredstvi, predvsem iz Kohezijskega sklada, ki to spodbuja že od leta 2012. Pri energetske prenovi so bile aktivne vse mestne občine, ki so prispevale 27 % vseh prenovljenih površin. Med ostalimi občinami je bilo največ površin javnih stavb prenovljenih v Postojni, Slovenski Bistrici in Sevnici, skupaj 75.000 m².

Za podnebno nevtrarno družbo bo promet ključen. Promet je v Sloveniji edini sektor, v katerem so se emisije toplogrednih plinov po letu 2005 povečale. V skupnih emisijah je promet leta 2005 predstavljal 22 %, leta 2018 pa že 33 %. Večina emisij je posledica cestnega prometa. Z zniževanjem ogljičnega odtisa novih vozil se postopoma z zamenjavo voznega parka znižuje tudi skupni ogljični odtis vseh osebnih vozil. **Po podatkih lokalnega semaforja podnebnih aktivnosti se specifične emisije novih osebnih vozil po občinah v obdobju 2015–2019 sicer niso nujno zniževale**, kar kaže na to, da se nakup osebnih vozil z višjim ogljičnim odtisom, kot so npr. vozila SUV, povečuje bolj kot nakup električnih vozil. Del trajnostne mobilnosti predstavlja tudi postopen prehod na e-mobilnost. Med mestnimi občinami je na tem področju vodilna Ljubljana, ki je bila leta 2020 že drugič zapored naj e-mobilnostno mesto v Sloveniji.

Za vse, ki bi se radi na kratko seznanili z ugotovitvami Lokalnega semaforja podnebnih aktivnosti, so pripravili tudi posebno publikacijo, kjer lahko najdete poleg prometa in stavb še ključne

poudarke s področij ekološkega kmetovanja, ravnanja z odpadki, učinkovitosti sistemov daljinskega ogrevanja in proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov.

Preglednik, novo orodje za prikaz projekcij rabe energije in zmanjševanja emisij TGP po občinah

V Centru za energetske učinkovitosti Instituta »Jožef Stefan« pripravljajo poleg predstavljenega semaforja še drugo podporo občinam pri načrtovanju in izvajanju podnebnih ukrepov.

Z novim orodjem Preglednik občine dobijo vpogled v podatke in si lahko pomagajo pri projekcijah rabe energije in zmanjševanja emisij na področjih osebnih vozil in stavb. S preglednikom si lahko pomagajo tudi pri pripravi lokalnega energetskega koncepta občine ali trajnostnega energetskega podnebnega načrta v okviru Konvencije županov ter drugih razvojnih načrtov občin. Orodje temelji na izračunih za *Celoviti nacionalni energetsko podnebni načrt*, podatke pa smo sedaj pripravili še na ravni posamezne občine. Z orodjem dobimo vpogled v trenutno stanje, kjer lahko vidimo, katera področja je potrebno nasloviti za prihodnje ustrezno ukrepanje v občini za zmanjšanje emisij in rabe energije vse do leta 2050. Z orodjem tako grafično prikažemo, kje smo in kaj nam še manjka za doseganje ciljev.

Tudi orodje Preglednik je bilo izdelano v okviru projekta LIFE Podnebna pot 2050. V Centru za energetske učinkovitosti pa nudijo podporo lokalnim skupnostim tudi v okviru drugih tekočih projektov: v projektu [LIFE Care4Climate](#) izdelujejo toplotno karto Slovenije in izvajajo usposabljanja, v projektu [Creators](#) pa sodelujejo pri vzpostavitvi lokalne energetske skupnosti.

Osvežen Lokalni semafor podnebnih aktivnosti v podporo spremljanju izvajanja ukrepov na lokalni ravni

[\(https://www.podnebnapot2050.si/rezultati-lokalne-skupnosti/lokalni-semafor-podnebnih-aktivnosti/\)](https://www.podnebnapot2050.si/rezultati-lokalne-skupnosti/lokalni-semafor-podnebnih-aktivnosti/)

Nova publikacija »Pri prehodu v podnebno nevtralno družbo imajo lokalne skupnosti pomembno vlogo«

[\(https://www.podnebnapot2050.si/nov-zvezek-poudarkov-projekta-life-climate-path-2050/\)](https://www.podnebnapot2050.si/nov-zvezek-poudarkov-projekta-life-climate-path-2050/)

Novo orodje Preglednik v podporo načrtovanju podnebnih aktivnosti na lokalni ravni

[\(https://www.podnebnapot2050.si/rezultati-lokalne-skupnosti/orodja-za-nacrtovanje/\)](https://www.podnebnapot2050.si/rezultati-lokalne-skupnosti/orodja-za-nacrtovanje/)

Projekt LIFE Podnebna pot 2050

Vodilni partner projekta LIFE Podnebna pot 2050 je Institut »Jožef Stefan«, Center za energetska učinkovitost. Partnerji projekta so: ELEK, načrtovanje, projektiranje in inženiring, d.o.o., Gradbeni Inštitut ZRMK d.o.o., Inštitut za ekonomska raziskovanja, Kmetijski inštitut Slovenije, PNZ svetovanje projektiranje, d.o.o., Gozdarski inštitut Slovenije. Projekt je financiran iz finančnega mehanizma LIFE, ki ga upravlja Evropska komisija, in iz Podnebnega sklada Ministrstva za okolje in prostor RS. (<https://www.podnebnapot2050.si/>)

